

SVĚT VĚCÍ 2005

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Tel. 233 073 033, email: svetveci.hn@economia.cz • 22. února 2005

AUTO & MOTO

Audi A6 Avant – kombík pro náročné

První dojmy z nové Audi A6 Avant dokládají, že se tento kombík od ostatních tak trochu liší. Dá se s ním totiž jezdit stejně ostře jako s nabroušenou limuzínou či coupé. **str. 3**

DIGITAL

Moderní technologie mění práci méně, než se čekalo

Zatím se splnilo jen málo z předpovědí, věštících rozmach práce doma nebo přechod od komunikace založené na papírových dokumentech k elektronickým. Technologické novinky může smysluplně využívat jen poměrně úzká skupina zaměstnanců. **str. 5**

DIGITAL

Jak převádět tištěné dokumenty do počítače

Skenery pro mnoho lidí stále představují poněkud záhadné zařízení, které umí ovládat jen »někdo od grafiků«. Tato zařízení přitom mají praktické využití i v obyčejných kancelářských provozech, kde mohou usnadnit třeba archivaci textů. **str. 5**

Renault Laguna má novou tvář, motory i techniku

Ozdobou u nás málo známého amsterodamského autosalonu se stala nová generace Renaultu Laguna. Model, který odstartoval éru bezpečných »pětihvězdičkových« aut v testu Euro NCAP, se po pěti letech výroby dočkal pozměněné podoby, ale také další, sportovní verze.

Kapota nové laguny je kratší a kulatější, světlometry zasahují více do boků karosérie. To je nejpodstatnější kosmetická úprava exteriéru, uvnitř se toho ale změnilo víc. Zcela nová je přístrojová deska a komunikační systém Carminat, který podobně jako iDrive u BMW pracuje s jedním ovladačem propojujícím elektro-

nické systémy vozu a navigaci. Nové podoby se dočkala i populární renaultovská karta nahrazující klíč Keyless Entry. Napříště nebude nutné strkat ji do útrobu přístrojové desky. Postačí, když ji bude mít řidič při sobě.

S uvedením inovované laguny se objeví i zcela nová verze GT se sportovním interiérem a dvoulitrovým turbomotorem s výkonem 205 koní. Specialitou GT bude podvozek snížený o jeden centimetr a sedmnáctipalcová kola se »závodními« pneumatikami. Kromě verze liftback bude verze GT k dispozici i s karosérií kombi.

(ste)

V dubnu bude na trhu nová Nokia 6680

Na světovém kongresu GSM ve francouzském Cannes představila Nokia tři nové mobilní telefony: 6680, 6681 a 6101. První z nich se na českém trhu objeví již v dubnu. Jeho cena by měla být okolo 20 tisíc korun.

Jde o telefon z kategorie »chytrých«, jehož výbavě dominují dva fotoaparáty s bleskem. Barevný displej zobrazuje 262 144 barev. Fotoaparát na zadní straně se aktivuje pouhým odsunutím krytu. Přístroj je doplněn o funkce třetí generace, například video-

hovory nebo sdílení videa. Pracuje ve čtyřech pásmech (900;1800;1900 a WCDMA) a zvládá EDGE.

Stále aktivní elektronická pošta například podporuje prohlížeče kancelářských dokumentů a různé typy příloh (JPEG, MP3, PPT, DOC, XLS, PDF).

Vedle integrovaného fotoaparátu s rozlišením VGA (640 x 480 pixelů) umístěného na přední straně přístroje má Nokia 6680 také fotoaparát s rozlišením 1,3 megapixelu (1280 x 960 pixelů). Přístroj váží 133 gramů při rozměrech 108,4 x 55,2 x 20,5 mm.

(prs)

Bezpečnost

Vybrat správný trezor pro domácnost či firmu je těžké

Chcete věci chránit proti zlodějům nebo proti ohni? To je první otázka, kterou musíte vyřešit, než půjdete koupit domácí trezor. Není však zdaleka jediná.

Přemysl Souček

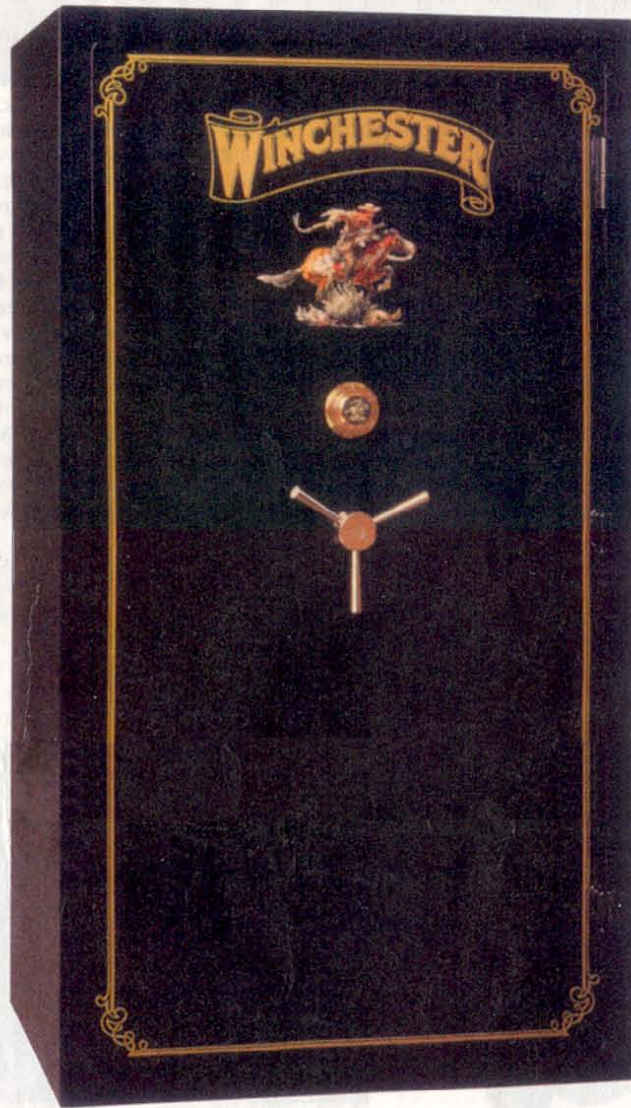
www.ihned.cz/soucek

Výběr a nákup vhodného trezoru je podstatně složitější, než se pravidelnému divákovi akčních či detektivních filmů zdá. Například podle prodejců těchto zařízení je velká poptávka po trezorech vestavěných do zdi. Jejich zákazníci přitom přiznávají, že zdrojem jejich inspirace jsou právě filmy. Ovšem to, co na plátně nebo obrazovce vypadá profesionálně, je ve skutečnosti příčinou zklamání, vzteku a těžko vyčíslitelných ztrát.

»Trezor ve zdi je sám o sobě jen uzamčenou skříňkou, která pro zkušeného zloděje nepředstavuje významnější překážku,« varuje Tomáš Hozák ze společnosti Tressorag-Firesafe. Tyto skříně mají obvykle skutečně odolnou a zabezpečenou jen čelní stěnu s uzamykacím systémem. Všechny ostatní stěny jsou z více méně obyčejného plechu. Zkušenější lump tak při útoku na podobný trezor uchopí třeba obyčejný krumpáč, jenž mu po několika úderech do zdi umožní pohodlný přístup k nechráněnému boku trezoru. »Okolo trezoru je potřeba mít aspoň 10 centimetrů betonu,« doporučuje technický ředitel firmy Vama Jiří Vavřín. Podle něj by mělo jít o takzvaný pevnostní beton (B400), vyztužený armaturou nebo kusovým železem. »Doporučujeme zákazníkům, aby při plánování nového domu rovnou pamatovali na zástavbu trezoru do podlahy nebo jeho ukotvení,« dodává Vavřín. Tato instalace je celkově hůř napadnutelná, navíc se ještě překrývá ocelovým plátem, takže se přes trezor může položit koberec, po němž se normálně chodí. Větřelci tak mnohdy na jeho existenci ani nepřijdou. Tato úprava je však vhodná jen pro malé typy, aby se dvířka trezoru dala kvůli váze otevřít.

Čím těžší, tím lepší

Obecně pro bezpečnost trezorů platí, že ten těžší je dražší a také lepší. Důvody jsou dva: s těžkým kusem »nábytku« se hůř manipuluje a v těžké skříni se skrývá víc oceli, víc ochranných mechanismů, a proto je těžší jej otevřít. Malé a lehké schránky, v terminologii odborníků nazývané »pokladničky«, bez ohledu na provedení zámku a jeho mechanismu tedy nepředstavují prakticky žádnou překážku. Laik je samozřejmě paklícem či planžetou neotevře, zejména když mají zámek s číselným kódem. Ovšem ve chvíli, kdy se do jejich stěn pustí vhod-

Nahoře je velký exkluzivní trezor na zbraně americké firmy Winchester, zpracovaný ve stylu retro. I v České republice se jej prodalo několik kusů, přestože jeho cena je značná. Spodní fotografie ukazuje jedno z možných provedení běžné trezorové skříně na uchování dokumentů. Na trhu jsou jak výrobky bez certifikátu, tak skříně v bezpečnostních kategoriích 0 až 2.

FOTO: HN – JAN ŠLUPCHA WINCHESTER

nou technikou, dostane se k obsahu docela rychle vlastně kdokoli. Ovšem i v kategorii malých přenosných zařízení je možné získat kvalitní výrobek, jenž odolává násilnému otevření velmi dlouho.

Na druhou stranu neplatí to, že velký trezor je automaticky dobrý. Laickým vodítkem zde může být opět váha skříně. Existuje totiž celá řada lehkých, takzvaných trezorových (archivačních) skříní, které se skutečným trezorem mají společný vlastně jen vzhled. Jejich ceny začínají těsně nad 10 tisíci. V případě bezpečnostních skříní starých několik desítek let však není kritériem ani váha. Jejich provedení nepočítalo s dnešním sortimentem nářadí, které z kdysi bezpečných zařízení dělá vlastně jen o něco lepší plechovou krabici. Laickému zloději bez potřebného vybavení, který případně nemá možnost je odvést s sebou, ovšem tito veteráni odolat dokážou.

Bezpečnostní třídy

Trezory jsou podobné jako zámky rozděleny do tříd, které vyjadřují jejich odolnost proti násilnému otevření v optimálních laboratorních podmínkách. Skutečnou odolnost ovlivňuje také technické vybavení větřelce a míra jeho zkušeností. Tříd je celkem sedm, označených čísly 0 až VI (VI je nejvyšší kategorie). O zařazení do té které kategorie informuje zájemce štítek, který je na vnitřní straně dveří. »Štítek by měl být neoddělitelnou součástí trezoru, většinou jsou ke dveřím přinýtovány,« říká Tomáš Hozák. Atesty vystavují certifikované zkušebny a klasifikace trezorů je shodná v celé Evropské unii. Na trhu je samozřejmě také množství výrobků bez atestů. Jejich majitel však neví, co jeho bezpečnostní schránka vydrží, včetně případné odolnosti proti ohni.

Atestované trezory se rozdělují (což je zřejmé právě ze štítku) na zařízení proti vloupání a proti ohni. Ty proti ohni se dělí na skříně pro papírové dokumenty a pro elektronická média. Skřín pro papírové dokumenty, která má certifikát, udrží vnitřní teplotu maximálně 175 stupňů Celsia, i když je na hodinu (nebo dvě) vystavena žáru 1090 stupňů. Uvedená vnitřní teplota zaručuje čitelnost dokumentů na papíře. Skříně pro elektronická média musí při stejné vnější teplotě a po stejnou dobu udržet uvnitř teplotu maximálně 55 stupňů Celsia. Uvedené teploty se považují za mezní pro to, aby se s dokumenty v dané podobě dalo po požáru ještě pracovat. Trezory s požárním atestem chrání obsah nejen proti ohni a teplotě, ale i proti vodě a takzvaným požárním plynům.

Technologicky nejnáročnější, často nejtěžší a obvykle také nejdražší jsou trezory, které mají atesty proti vloupání i proti požáru.

Nejčastěji se podle Vavřína prodávají trezorové skříně a trezory v bezpečnostních kategoriích 0 až II. Ty většinou postačují běžným nárokům podniků, ale i orgánů státní správy na bezpečné uchovávání dokumentů, jako je například běžná agenda či účetnictví. Jejich ceny se pohybují od zhruba 14 – 15 tisíc korun. Pro skladování dokumentů podléhajících utajení jsou v zákonech přímo vymezené bezpečnostní kategorie, které takové trezory musí splňovat. Nutný je u nich atest NBÚ.

Pokračování na str. 4

Na fotografie karta SD místo Compact Flash

Canon představil nový kompaktní fotoaparát PowerShot A510. Pro ukládání dat v něm neslouží Compact Flash, ale SD karta. Přístroj s rozlišením 3,2 megapixelů je vybaven trojnásobným optickým zoomem spáženým s bleskem, 20 režimů fotografování a videosekvencemi v režimu VGA včetně zvuku o délce až 3 minuty. Rovnou v aparátu je můžete upravovat a stříhat. Ruční režim umožňuje ovládat například expozici a blesk, kompenzaci vzhledu a expoziční dobu. V návaznosti na objektiv vyrovnává zoomovací mechanismus blesku úhel zábleskového osvětlení, aby prodloužil dosah blesku při velkém přiblížení. Fotoaparát je vybaven funkcí Tisk/sdílení pro zjednodušení tisku a sdílení obrázků do počítače.

Univerzální a laciný notebook

Umax uvádí na trh dva modely notebooků: laciný VisionBook 4000Cx a univerzální VisionBook 4500CSX. Nižší model se dodává v minimální konfiguraci s pevným diskem o kapacitě 40 GB, s 15 palcovým displejem s rozlišením 1024 x 768 bodů, 256 MB RAM a čtečkou DVD, kombinovanou s vypalovačkou CD, a dokonce i bez operačního systému; vyšší model pak s rozlišením 1400 x 1050 bodů, s vestavěnou videokamerou a Wi-Fi sítí. V ceně modelů je i brašna pro přenášení. VisionBook 4000Cx, je možné získat již za 27 251 Kč, VisionBook 4000CSX pak od 30 928 Kč – obě ceny jsou včetně DPH.

Pro studenty CAD zadarmo od Bentley

Bentley Systems oznámila, že jako rozšíření svého programu You Deserve Better poskytne všem studentům a pracovníkům v oblasti školství zdarma software MicroStation PowerDraft. V rámci programu, zaměřeného na pomoc uživatelům AutoCAD, kteří se musí vyrovnat s nuceným ukončením podpory verzi AutoCAD, nabízí Bentley vyučujícím i studentům produkt, jehož ceníková cena činí bezmála 50 000 Kč. Součástí softwaru je komplexní průvodce, který umožňuje provádět cvičení po jednotlivých krocích, aby se studenti seznámili se systémem MicroStation PowerDraft a se základními systémy CAD. Navíc je zde výukový průvodce s plány hodin pro uvedení do CAD, základního projektování a komparativního CAD.

Rubriku připravuje měsíčník Software noviny, ve kterém si o popsáních produktů můžete přečíst další informace

Bezpečnost

Vybrat správný trezor pro domácnost či firmu je těžké

Dokončení ze str. 1

Jestliže však chcete v trezoru skladovat rodinné klenoty a zbroje, je důležitější, než aby byl trezor pojištěn, požadujete-li ho po konzultaci s pojišťovnou. Ta totiž v takovém případě vyšší pojistné částky spojuje s trezorem konkrétní třídy odolnosti. V souvislosti s tím však mohou nastat komplikace s umístěním trezoru. «Od třetí třídy odolnosti váží trezory minimálně 300 kilogramů,» upozorňuje Tomáš Hozák. «Je důležité znát povolené statické zatížení dané místnosti, což lidé často podceňují,» doplňuje. Trezory třídy dva již ovšem stojí přibližně od 50 tisíc výše.

Trezor je také dobré nechat odborně ukotvit ke stěně nebo podlaže místnosti. Zejména u menších skříněk je totiž možné, že se zloděj jednoduše odnese s sebou. Dostatečnou obranu proti tomu není ani amatérské upevnění ke stěně prostřednictvím hmoždinek. «Kromě kotvení do zdiva nabízíme zákazníkům ještě chemické kotvení, které dále zvyšuje odolnost proti vytržení z lože,» říká Jiří Vavřín z firmy Vama. Cena chemického kotvení podle něj obvykle nepřekračuje 2000 korun.

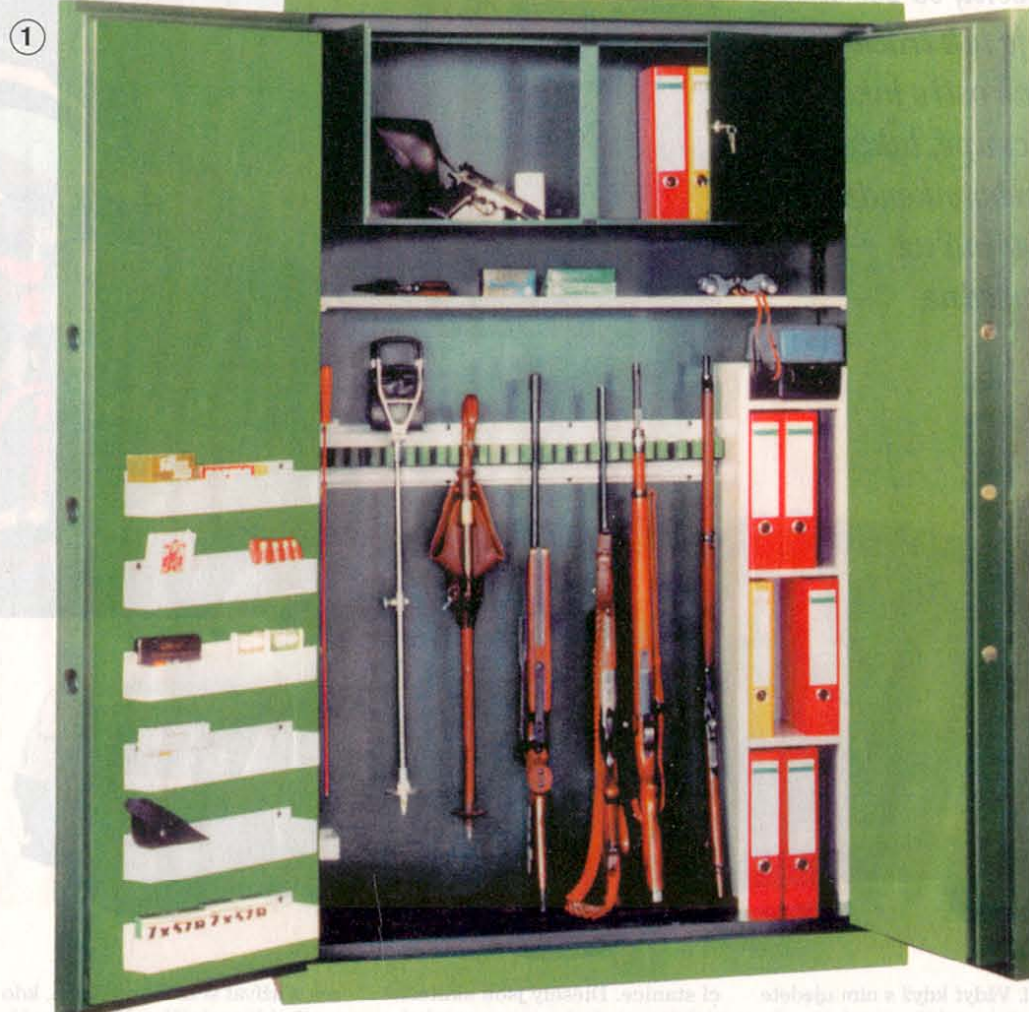
Trezory na zbraně

Možná překvapivě nejsou trezory na zbraně konstrukčně odlišné od běžných trezorových skříní. Jejich odolnost upravuje nařízení vlády, které vyšlo ve sbírce zákonů č. 338/2002, jež je volně dostupná na internetu na adrese http://web.mvcr.cz/rs_atlantic/ftp/sbirka/2002/sb122-02.pdf. Při hledání textu doporučujeme použít záložku Miniatury a pak označit pole s číslem 29. Nařízení uvádí, že zbraně je možné přechovávat i ve skříních, jež má odolnost 15 odporových jednotek podle normy ČSN 1143-1 se zámkem zařazeným do třídy A podle normy ČSN P 165110. Uvedenému popisu ovšem pravděpodobně s laickými nerozumí nikdo. Jsou to plechové trezorové skříně klasifikované jako Z1 až Z3, což odpovídá obvykle jednotlivým skříním s definovanou konstrukcí.

Ceny těchto trezorů se pohybují v rozmezí dvou až osmi tisíc korun pro krátké palné zbraně a mezi pěti až 15 tisíci pro dlouhé zbraně. Tyto skříně musí mít atest pro ukládání zbraní. Jejich nákup může být vhodné konzultovat na místní příslušném oddělení policie.

Trezory z obchodního domu

Zpravidla bez certifikačních štítků, tedy bez atestu, se prodává celá řada trezorových skříněk v super a hypermarktech. Nenápadně tak problém pořídit »trezor« za zhruba 1000 korun. Jejich kvalita je obdobná jako u ostatních výrobků bez certifikátu. Obstojí tedy jen proti laickovi, který nemá s sebou potřebné nářadí. Zájemce se tak před jejich nákupem musí rozhodnout, jak cenné věci v nich chce přechovávat. Svoje majetky tyto skříně samozřejmě mají, ale pro

- 1 – velká trezorová skříň na zbraně německé proveniencce,
- 2 – trezorová skříňka na pistole a revolvery firmy Winchester,
- 3 – trezorový zámek na klíč,
- 4 – elektronický zámek se záložním klíčem,
- 5 – mechanický zámek s nastavitelnou číselnou kombinací,
- 6 – certifikační štítek na vnitřní straně dveří trezorů. Prostřední štítek s označením 60P znamená, že trezor má atest na požární odolnost po dobu 60 minut. Spodní štítek ze stejné trezoru dokládá atest proti vloupání.

přechovávání skutečných cenností nejsou v žádném případě vhodné.

Jaký zámek je lepší

Jakoby trezory za pár set korun mívají obyčejný patentní zámek, o jehož odolnosti lze s úspěchem pochybovat. Trezorové skříně a skutečné trezory mohou mít tři druhy zámku, případně jejich kombinace.

První je klasický zámek, ke kterému je klíč dlouhý zhruba 10 až 20 centimetrů. Klíče pro zámek s osmi stavitky poskytují podle Vavřína až 80 tisíc kombinací (bezpečnostní třída A). Klíče pro třináctistavitkové zámky mají takových kombinací až 700 tisíc (bezpečnostní třída B). Obsluha jejich mechanismu je stejná jako u běžného zámku, problém vzniká až s nošením tak dlouhého předmětu. Vyrábějí se proto klíče, které je možné sklopit, takže jejich délka je rázem poloviční. Další možností je šroubovací odnímatelná funkční část klíče, již pak lze snad-

no uložit do peněženky nebo kamkoli jinam. Tělo klíče může přitom viset třeba hned vedle trezoru.

Mechanicky nejspolehlivější jsou podle Hozáka ovšem zámky mechanické kombinací. Ty představují několik otočných číselníků, na nichž lze nastavit kód, který má až milion kombinací. Jsou ale náročnější na zaučení v jejich obsluze.

Poslední možnost představují elektronické zámky. Ty nabízejí stejné množství kombinací jako mechanické zámky. Jejich obsluha je nejjednodušší, navíc je možné jejich přímé propojení s počítačem kvůli evidenci přístupů do trezoru. Dovolují také nastavit zpoždění otevření, které může být při loupežném přepadení důležitým odrazujícím faktorem. «Lidé často zapomínají, že v těchto zámcích je potřeba měnit baterie. Nepomáhá ani to, že zámek nutnost výměny baterie signalizuje,» upozorňuje Tomáš Hozák z firmy Tescora-Firesafe. Ve chvíli, kdy se vyčerpa zdroj energie pro zámek, zůstává však trezor do obnovení přívodu proudu uzamčen. Jistotou nevýhodou je i to, že tyto zámky jsou z popsáných typů nejdražší.

Mezi trezorovými skřínkami bez atestu je na českém trhu možné najít jednu zvláštnost. Jsou to levné skřínky s elektronickým zámkem a záložním zámkem na klíč. U některých je ovšem záložní zámek umístěn pod snadno odstranitelným krytem. Použitý zámek na klíč je přitom možné snadno otevřít klasickou planžetou. Pro představu: kvalitní trezorový zámek stojí minimálně 1000 korun.

KNIHY

Jak na počítač

Digitální fotografie I.

Jiří Hlavenka

Máte digitální fotoaparát teprve krátce v rukou? Nevíte, jak a co s pořízenými snímky dále? Tato knižka vás naučí využívat všech běžných funkcí digitálního fotoaparátu, dělat co nejlepší snímky, přenášet je do počítače a v něm je upravovat, vylepšovat a archivovat na disku nebo vypálit na CD. Můžete vytvářet vlastní fotoalba a prezentovat je na webu! Kniha stojí 59 Kč včetně DPH.

Administrace a diagnostika sítě pomocí OpenSource utilit a nástrojů

James M. Kretchmar

Vyzkoušejte si několik otevřených nástrojů pro správu sítě, z nichž některé možná dobře znáte, jiné pro vás mohou být úplně nové. Po seznámení si můžete popsat své nástroje administrace vyzkoušet přímo ve své práci. Pokud pro vás zatím byly tyto nástroje neznámé, asi se dočkáte velmi příjemného překvapení. V knize najdete praktické popisy funkcí mnoha utilit a nástrojů, které jsou standardní výbavou moderních linuxových systémů, ale lze je získat i pro systémy Windows. Naučíte se

tak efektivně sledovat průběh dat a situaci na síti a tím vyhodnotit možná slabá místa a přijmout preventivní opatření a v případě problémů je efektivně a rychle řešit. Důležitá kapitola se věnuje začlenění nástrojů do vlastních programů a zpracování výsledků pomocí skriptů v jazyce Perl. Na CD najdete aktuální verze popisovaných nástrojů a utilit Tcpdump, Winpcap, MRTG, Netflow a Ethercat pro Windows a nejnovější instalací balíčky pro distribuce RedHat, Debian a Mandrake nástroje Ethercat pro Linux. Kniha stojí 247 Kč včetně DPH.

Jak na počítač

Texty v programu Word I.

Jiří Hlavenka

S vlnným, názorným a trpělivě vysvětlujícím průvodcem učíte své úplně první krůčky s textovým programem Word,

verze XP/2002 nebo 2003. Kniha stojí 59 Kč včetně DPH.

Jak na počítač

Tabulky v programu Excel I.

Jiří Hlavenka

Pochopíte ovládání programu Excel, naučíte se vytvářet úhledné a »chytré« tabulky. Zvládnete provádět výpočty

a vytvářet přehledné grafy, poradíte si i s tiskem tabulek a grafů. Stanete se rychle tabulkovými kouzelníky! Psáno pro novější verze XP/2002 nebo 2003. Kniha stojí 59 Kč včetně DPH.

Jak na počítač

Knihy si můžete písemně objednat u ECONOMIA a.s., VTÚ, Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, e-mail: dagmar.suchmova@economy.cz, nebo na internetové adrese <http://Knihy.iHNed.cz>, kde vám zařídí její zaslání na dobírku z nakladatelství CP Books, a.s. Informace na telefonu: 546 122 512. Členové HN klubu, kteří u knihy uvedou na objednávku zákaznické číslo, obdrží slevu 20%.